

“One man's terrorist is another man's freedom fighter”

En antropologisk studie om medias framställning av terrorism

HT 2017

C-opsats

Institutionen för kulturanthropologi

Författare: Kerstin Mattsson

Handledare: Elina Ekoluoma

ABSTRACT

Media is an important source for information and plays a major role in influencing people in the society. In 2016, during the Bastille Day celebrations, the French city Nice was hit by an attack and 84 people died. The attack gained a lot of attention in European and American media. Even before getting all facts straighten out, journalists started to call the 31-year-old Tunisian perpetrator a terrorist. The purpose of this thesis is to investigate in how media defines terrorism and terrorists. The approach presented in this thesis argues for a more inclusive viewpoint where both sides perceptions are taken into account and I am trying to look beyond the “us” and “them” perspective. Since the reality is more complex than just naming one side terrorists and the other side freedom fighters. A study will be conducted on the Nice attack by using qualitative content analysis. Several analytical tools will be applied, including Erving Goffmans framing theory and Thomas Hylland Eriksens theories about identity and “us and them”. The result show that the definition of terrorism to a great extend lies in the eye on the beholder and are affected by numerous factors, including the actor, the method used in the attack and public statements.

Keywords: Terrorism, Media, Anthropology, Identity, Framing

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund.....	2
2. Teori	4
2.1 Terrorism.....	4
2.2 Inramning.....	4
2.3 Identitet.....	5
3. Metod och empiriskt material	7
4. Undersökning	9
4.1 Attacken i Nice, Promenade des Anglais, den 14 juli 2016.....	9
4.2 ”Åtta dagar före dådet började han odla skägg”.....	11
4.3 En av IS soldater?.....	13
4.4 Terrorist vs. frihetskämpe	17
4.5 #PrayForNice.....	20
5. Avslutande diskussion	23
6. Referenslista	26

Tabeller

Tabell 1	10
-----------------------	-----------

1. Inledning

It's only terrorism if they do it to us. When we do much worse to them, it's not terrorism.

- Noam Chomsky

Citatet ovan kan verka kontroversiellt men det syftar ändå till att synliggöra ett tankesätt som vi idag kan urskilja i stora delar av samhället. Det går att uppfatta tendenser av att media väljer att porträttera ”den andra” gruppen som terrorister medan ”den egna” gruppen endast kämpar för frihet och utför dåd i kriget mot terror. Den här uppsatsen tar sin start i dessa tendenser och syftar till att undersöka hur media framställer terrorism och terrorister.

När en händelse inträffar kommer det alltid finns flera olika tolkningar av samma händelse. Varje individ kommer skapa en egen bild av vad som egentligen har hänt. Sedan internet och sociala mediers framväxt blir vi ständigt matade med information från olika håll. Media ger oss information om världen och händelser som vi själva inte är med och upplever. Eftersom det vi läser, ser och hör i olika medier bidrar till vår förståelse av samhället och av olika grupper i världen vilar det ett stort ansvar på media. Ett ansvar kring hur de väljer att framställa nyheter om olika händelser. Terrordåd och terrorism är ett aktuellt ämne i dagens samhälle. Det rapporteras om terrorattacker och om hur kriget mot terrorn måste utkämpas. I samband med terrordåd byter människor sina profilbilder på till exempel Facebook till drabbade länders flaggor och olika sociala medier fylls med ”pray for” uppdateringar. Dessutom verkar detta vara ett vanligare fenomen när människor från USA eller länder i Europa drabbas, vilket väcker frågor kring vad som egentligen menas när man talar om terrorism. Frågor rörande om terrorism framställs på olika sätt beroende på var i världen de utspelat sig och vilka aktörer som varit delaktiga.

Den 14 juli 2016 drabbades Nice i Frankrike av ett förödande attentat. En ensam gärningsman hade tagit sig in på strandgatan Promenade des Anglais och körde över människor med en lastbil. Han dödade sammanlagt 84 personer och ytterligare omkring 200 personer blev allvarligt skadade i attacken. Under dagarna som följde började spekulationerna om vad som var motivet bakom dådet och världen överöstes med information och teorier från media. Undersökningen i den här uppsatsen kommer bygga på nyhetsartiklar angående attentatet i Nice 2016. Attentatet i Nice är ett intressant fall bland annat då gärningsmannen dog på plats under attentatet. Det har därför inte gått att göra några förhör kring motiven bakom dådet. Det blir därav intressant att studera vad som lyfts fram angående attacken och varför.

Undersökningen utgår från antagandet att media bidrar till att forma samhället och påverkar människors tankar kring olika händelser. Syftet med den här uppsatsen är att undersöka hur media framställer och definierar terrorism och terrorister. Det är ett försök till att synliggöra de strukturer som media bidrar till som i sin tur kan forma människors åsikter. Vidare skulle synliggörandet av strukturerna i samhället kunna fungera för att motverka fördomar som kan uppstå på grund av dessa strukturer. De frågeställningar som studien avser att besvara är följande:

*Hur definieras terrorism och terrorister av media i artiklar om terrorattentatet i Nice 2016?
Vem äger rätten till definitionen av en terrorist?*

1.1 Bakgrund

Inom antropologisk forskning är det relativt bristfälligt på studier som berör både media och terrorism. Det kan delvis bero på att det länge var något tabubelagt att göra antropologisk forskning inom media (Ginsburg 2002:17). Jag vill istället argumentera för att media i det här fallet ger oss en bra bild av vad för information och vilken tolkning kring terrorism som når ut till den ”vanliga” människan i samhället. Det är viktigt att vi är kritiska till den information vi tar del av genom media då detta till stor del påverkar den syn vi har på vår omgivning. I dagens samhälle då nyheter når oss på bara någon sekund är det avgörande att fundera kring hur vi tolkar det vi läser. Då detta i sin tur påverkar våra handlingar och känslor.

Tidigare antropologisk forskning på terrorism och media har bidragit till att försöka dekonstruera idén om vad terrorism är och hur det uppfattas i dagens samhälle (Zulaika & Douglass 1996). Joseba Zulaika och William A. Douglass försöker i sin bok *Terror and Taboo: The Follies, Fables, and Faces of Terrorism* bland annat visa på hur synen på terrorism förmedlas på ett särskilt sätt genom media och den dagliga diskussionen om terrorism. De menar att medias diskussion om terrorism bidrar till att länder ses på genom ett ”vi och dom” perspektiv. Där ”vi” står högst upp i rakningen medan ”dom”, som utför terrordåd, anses stå lägre (Zulaika & Douglass 1996:13).

Jeffrey Sluka (2008) har i likhet med Zulaika och Douglass (1996) ett kritiskt perspektiv på det subjektiva synsättet genom vilket många terroristexperter förhåller sig till terrorism. Han menar att de misslyckas med att se på frågan ur de som definieras som terroristers synsätt (Sluka 2008:167f). Sluka (2008) lyfter även fram antropologisk kritik mot användningen av begreppen

terrorism och terrorister. Då det finns ett intresse att benämna andra grupper som terrorister som politisk propaganda för att sprida rädsla mot dessa grupper i samhället (Sluka 2008:172).

Den här studien kommer ta fasta bland annat i ovan nämnda forskares argument att människor måste sträva efter att se frågan om terrorism från fler perspektiv än sitt eget. Likt Zulaika och Douglass (1996) argument att den mediala diskussionen om terrorism skapar ett "vi" och ett "dom" är grundantagandet i den här uppsatsen att media kan forma samhället och därav polarisera grupper. I föreliggande studie är syftet är att synliggöra hur media porträtterar terrorism samt undersöka vem som har rätten att definiera någon som en terrorist. Antropologi och antropologiska teorier kommer här fungera som ett redskap för att synliggöra den etnocentriska syn media kan bidra till när vi ser på omvärlden. I och med detta kommer det antropologiska synsättet bidra till att skapa en förståelse för hur grupper skapas samt definierar varandra. Den här studien skiljer sig från tidigare antropologiska studier då terrordådet i Nice 2016 inte tidigare undersökts med liknande metoder och teorier. Jag vill här förtydliga att studien inte är ett försök att rättfärdiga något våld eller terrorism av något slag, utan jag vill enbart belysa hur terrorism porträtteras i media. Jag vill med den här studien öppna upp för tankar och funderingar kring de "vi och dom" diskussioner som cirkulerar i media.

Nedan följer en genomgång av det teoretiska ramverk undersökningen kommer utgå ifrån. Efter detta redovisas valet av metod och empiriskt material samt dess styrkor och svagheter. Undersökningen kommer bestå av fyra avsnitt. I de två första avsnitten kommer de relevanta delarna av artiklarna presenteras med fokus på första frågeställningen. I de två följande avsnitten är fokus riktad mot den andra frågeställningen. Slutligen sker en diskussion kring resultatet i undersökningen.

2. Teori

I följande del kommer jag börja med att definiera terrorism för att underlätta läsarens förståelse kring hur studien behandlar frågor kring vad terrorism egentligen är. Studien tar sedan avstamp i teorier om medias framställning och teorier kring identitet.

En utvecklad version av Erving Goffmans (1974) teori om *framing* (här översatt till inramning) kommer användas för att diskutera hur medias framställning av terrorism påverkas av omgivande faktorer i samhället. Vidare kommer jag diskutera hur inramningen i media påverkar hur människor uppfattar och processar det som står i artiklar. Då syftet med uppsatsen är att studera medias framställning av terrorism och terrorister kommer teorier kring identitet fungera som ett stöd i diskussionen om vem som har rätten att definiera någon annan som terrorist.

2.1 Terrorism

För att kunna studera medias framställning av terrorism krävs en grundläggande förståelse för den allmänna definitionen av terrorism. Som tidigare nämnt har antropologer diskuterat problematiken i att märka individer och grupper som terrorister då det bland annat kan bidra till att dehumanisera människor (Sluka et al. 2002:22). Enligt Sluka (2002) har det även gått att urskilja två olika sätt att se på terrorism. Det ena är ett slags objektiva synsätt som försöker urskilja fakta och vad som egentligen är "sant" om terrorism. Detta perspektiv definierar terrorism som "användandet av våld mot civila för att skapa skräck som ett medel för politisk kontroll" (Sluka 2008:168). Vidare finns det även ett subjektivt synsätt där terrorism ses som en politisk och kulturell konstruktion, det vill säga att varje person agerar utifrån vad den tror är rätt och riktigt. Det betyder att någon som anses vara en terrorist av en person, kan se på sig själv som till exempel en frihetskämpe (Sluka 2008:168).

Terrorattentat och terrordåd kommer användas omväxlande i uppsatsen.

2.2 Inramning

Goffmans (1974) inramningsteorin bygger på en idé kring att människor tolkar olika situationer utifrån förutbestämda ramar. Dessa ramar blir som en mall genom vilket individer ser på olika händelser (Goffman 1974:21). Inramningsteorin föreslår även att hur någonting blir presenterat

påverkar publikens reaktioner. Beroende på hur något inramas kan till exempel bidra till att olika individer får olika uppfattning av samma händelse (Goffman 1974:9).

Statsvetarna Pippa Norris, Montague Kern och Marion Just (2003) diskuterar terrorism utifrån Goffmans inramningsteori i boken *Framing terrorism: the news media, the government, and the public*. De föreslår att olika händelser kan förstås genom så kallade nyhetsramar. Detta betyder att journalister beskriver olika händelser, till exempel olika terrordåd, på likande sätt i olika tidningar och artiklar. Dessa nyhetsramar används av journalister för att sätta enskilda händelser i en bredare kontext. På så vis när vi läser om olika terrordåd är det liknande faktorer som lyfts fram i olika artiklar. Inramningen bidrar således till att en del fakta prioriteras över andra, vilket därmed bidrar till en särskild tolkning av händelsen (Norris et al. 2003:10f). Norris et al. (2003) menar att hur media inramar olika terrordåd beror bland annat på tre olika faktorer. En av dessa faktorer är hur terrordådet har utspelat sig. I det inkluderas olika omständigheter kring dådet som till exempel aktören, motivet bakom dådet och utförandet. Den andra faktorn är hur terrordådet tolkas av officiella delar av regeringen. Med det menas bland annat pressmeddelanden, tal, offentliga uttalanden av politiska ledare samt uttalanden av talespersoner för regeringens byråer. Det kan till exempel handla om vilka är det som uttalar sig efter dådet och vad de säger i dessa uttalanden. Den tredje faktorn som påverkar medias inramning av terrordåd är uttalande av andra grupper i samhället än regeringen. Till dessa räknas bland annat motståndsgupper till regeringen (Norris et al. 2003:12f).

2.3 Identitet

Identitet är ett vitt diskuterat ämne som det har talats om och analyserats i en mängd olika discipliner. I den här uppsatsen har jag valt att hämta tankar och teorier kring identitet från Thomas Hylland Eriksen. Jag kommer bland annat göra en analys utifrån hans diskussion om gruppidentitet. Att se på sig själv och andra utifrån ett ”vi och dom” perspektiv grundar sig i en mängd olika faktorer (Hylland Eriksen 1995:427). Bland annat påverkas ”vi” känslan av att grupper har gemensamma erfarenheter, språk och religion. En ytterligare faktor är om grupper har ett gemensamt mål och en gemensam fiende. I kampen mot de andra skapas en starkare ”vi” känsla och en tydligare gräns mot ”den andra” gruppen (Hylland Eriksen 2004:51). Gruppidentitet tar sig uttryck på olika sätt beroende på var människor befinner sig och den blir starkare i mötet med andra grupper (Hylland Eriksen 1995:432).

I studier där begreppet "vi och dom" används krävs en diskussion kring begreppet i sig. Samtidigt som det är gynnsamt att teoretisera något ur ett "vi och dom" perspektiv, i till exempel uppsatser som denna, kan det finnas en problematik med att kategorisera människor i grupperna "vi" och "dom". I diskussioner om "vi" och "dom" har det ofta talats om "The West and the Rest of us" (Kamali 2005:30). Där "västvärlden" ansetts som den överlägsna och moderna gruppen. Den dikotomin mellan "vi" och "dom" som sker i den här diskussionen gör att det kan uppstå en problematik. Till exempel att gruppen "vi" automatiskt ses som högre stående i hierarkien än "dom andra" (Kamali 2005:29f). Samtidigt innebär kategoriseringen av "vi" och "dom" en exkludering av vissa individer. Till exempel väcker det frågor kring vilka som inkluderas i kategorin "vi"? Gränserna mellan grupperna "vi" och "dom" är inte glasklara och det finns en ständig rörlighet mellan grupperna. Tillhörighet i "vi-gruppen" är pågående kamp som till mycket bygger på vem som har tolkningsföreträde i olika situationer. Det är "vi" gruppen som avgör vem eller vilka som tillhör gruppen och detta kan förändras beroende på vilket sammanhang man befinner sig i (Hägerström 2004:114ff). Då identifieringen med gruppen "vi" är skiftande beroende på kontext och sammanhang kan jag inte definiera exakt vilka som ingår eller inte i den gruppen. Jag lägger inga egna värderingar i vilka som ingår i grupperna "vi" och "dom" utan syftar enbart till att visa på medias användning av dessa grupper då de skriver om terrorism.

3. Metod och empiriskt material

I föreliggande studie kommer jag att göra en kvalitativ undersökning av tidningsartiklar angående Niceattacken 2016. En innehållsanalys kommer genomföras för att analysera innehållet i artiklarna. Innehållsanalys syftar här till att mäta och studera förekomsten av vissa ord och begrepp och sedan tolka underliggande betydelse av innehållet.

Då undersökningen syftar till att undersöka media kommer studien ingå i ett mediaantropologiskt perspektiv. Mediaantropologi är en växande antropologisk forskningsmetod som fungerar som ett sätt att undersöka medias påverkan på människor runt om i världen (Ginsburg 2002:17). Ur ett antropologiskt synsätt kan media ses som ett kulturellt system där vi socialt konstruerar en verklighet. Den bilden som media skapar verkar för att tillfredsställa den tänkta publiken. Den verklighet som målas upp av media får en speciell status och trovärdighet just eftersom den är socialt konstruerad (Coman 2005:46). Då det vi tar del av genom media till viss del skapar vår verkligheten kan media även fungera för att konstruera verkligheten. Genom att studera media som något socialt konstruerande kommer jag försöka visa på underliggande tendenser och betydelse i artiklarna. Eftersom media påverkas av de personer som skriver samt påverkar läsarna erbjuder media som fält en möjlighet att studera både de som producerar media och den tänkta publiken. Genom att studera hur nyheter framställs i till exempel tidningar är det möjligt att urskilja bakomliggande strukturer i samhället (Nohrstedt & Camauër 2006:10f).

Kan man då genom att antropologiskt studera media verkligen på djupet studera mänskligt kulturell beteende? Svaret här är att media bidrar till en kulturell spridning i samhället. På samma sätt som individer i samhället påverkar vad som förmedlas i samhället bidrar också media till kulturell förändring i samhället. Människor får idéer och åsikter genom till exempel vad de läser i tidningar och det som de ser på tv. Således vänder det mediaantropologiska perspektivet sitt fokus till hur kulturella fenomen är förmedlade genom media (Osorio 2005:36f).

Kvalitativ innehållsanalys har under sin framväxt fått stor användning inom hälso- och sjukvårdsforskningen. Inom mediaforskning har kvantitativ innehållsanalys använts i större utsträckning än kvalitativ (Graneheim & Lundman 2004:105). Då det i den här studien är avgörande att förstå betydelse och budskap i artiklarna är kvalitativ innehållsanalys bättre lämpad för undersökningen än kvantitativ.

Vid en innehållsanalys läses hela texten ett flertal gånger för att skapa sig en känsla av helheten. Vidare studeras texten med fokus på att samla ihop meningar, begrepp och fraser som är relevanta för frågeställningen. I en kvalitativ innehålls analys är det viktigt att även omgivande text tas i åtanke så att budskapet i texten kvarstår. De utvalda meningar, ord och fraser sammanställs i kategorier vilket sedan analyseras och tolkas (Hsieh & Shannon 2005:1279ff) (Graneheim & Lundman 2004:106).

I undersökningen vilar ett ansvar på mig som forskare att behålla källornas ursprungliga betydelse. Det är viktigt att jag inte förvränger vad som står utan försöker förmedla det budskap som artiklarna har i sin helhet. Inom antropologin är de vanligaste metoderna deltagande observation och intervjuer. Där blir det väldigt tydligt hur forskarens roll kan påverka fältet och studiens resultat då man interagerar väldigt mycket med sitt fält och sina informanter. Det är dock viktigt även i denna studie att synliggöra den påverkan som min roll kan ha på fältet samt diskutera studiens tillförlitlighet. Delvis är jag uppvuxen i norra Europa och är därav färgad av den struktur som finns i det samhället jag bott i. Hur jag tolkar och analyserar artiklarna kommer till vis del påverkas av de tankar och åsikter jag vuxit upp med. Min strävan kommer vara att förmedla resultatet av studien på ett så transparent sätt som möjligt och visa på den påverkan jag som forskare har på fältet.

Det empiriska materialet för undersökningen består av 30 stycken tidningsartiklar hämtade från Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, The New York Times, BBC, CNN och Fox News. Artiklarna är hittade både i tidningsbyråernas elektroniska utbud samt från papperstidningar. Artiklarna är skrivna inom en vald tidsbegränsning, nämligen från dagen då dådet inträffade till ungefär en månad efter (2016-07-14–2016-08-19). Tidsbegränsningen är satt för att det i Nicedådet är intressant att studera vilka slutsatser media drog under en kort tid efter att dådet inträffat. Genom att enbart studera de dagarna som löpte precis efter dådet samt några veckor framåt ges en möjlighet att studera de snabba slutsatser media drog kring definitionen av terrordådet. Det är även precis efter en händelse inträffat som de väcker ett störst publikt intresse eftersom människor mest tar del av den medierapportering som sker då. På grund av att mina egna språkbegränsningar kommer jag endast analysera artiklar skrivna på svenska och engelska.

4. Undersökning

I följande del kommer det först ges en kort beskrivning av dådet i Nice. Detta är för att ge en inblick i vad som hände den 14 juli 2016 i staden Nice. Vidare sker en sammanställning av resultatet från undersökningen som presenteras i tabellform. Följt av fyra avsnitt som mer ingående kommer beskriva det som undersökningen visat på.

Undersökningen kommer ta sin start i de många spekulationer som skedde efter dådet och gärningsmannens död kring hans personlighet samt potentiella kopplingar till terrorism och terrorgrupper. I del 4.2 samt 4.3 kommer jag att sammanfatta hur journalisterna dagarna efter dådet samt några veckor senare diskuterade det som hände. Därmed avser stycket till att diskutera den här studiens första frågeställning om hur terrorism och terrorister definieras i attentatet i Nice 2016. Fokus kommer vara på hur det skrevs om gärningsmannen samt vilka delar som lyfts fram och anses relevanta i rapporteringen om dådet.

I del 4.4 och 4.5 kommer fokus ligga på den andra frågeställningen, nämligen vem som äger rätten till definitionen av en terrorist. Där kommer jag redogöra för de politiska uttalanden och publika reaktioner som artiklarna inkluderat. För att studera om det går att urskilja ett mönster i vad som tas med och hur det är presenterat.

4.1 Attacken i Nice, Promenade des Anglais, den 14 juli 2016

Beskrivningen av dådet som följer nedan är en sammanställning av information från samtliga artiklar.

Den 14 juli år 2016 på Frankrikes nationaldag hade människor samlats för att ta del av firandet och fyrverkerier i staden Nice. När firandet var slut och människorna började röra sig därifrån körde en man med en lastbil rakt in i folkmassorna på strandgatan Promenade des Anglais. 84 personer dog under attentatet och över 200 personer skadades allvarligt. Gärningsmannen, 31-åriga Mohamed Lahouaiej-Bouhlel, sköts ihjäl av polisen under attentatet. Polisen hittade efter attentatet vapen och sprängmedel i lastbilen. Den undersökningen som följde efter attentatet utgick från förhör med potentiella medhjälpare, familj och vänner till gärningsmannen. Även Lahouaiej-Bouhlels lägenhet och dator undersöktes. Två dagar efter attentatet gick Islamiska staten (IS) ut och meddelade att gärningsmannen i Niceattacken var en av deras soldater.

Tabell 1.

I tabellen nedan är en sammanställning av de meningar, ord och fraser som var relevanta för frågeställningen. Urvalet av dessa ord och fraser har gjorts genom en innehållsanalys då jag läst igenom artiklarna i sin helhet ett flertal gånger. Jag valde sedan ut de fraser som var mest återkommande och visar mest på innehållet i artiklarna. Meningar, ord och fraser har sedan sammanställts till de kategorier som finns presenterade i tabellen. Sammanställningen syftar till att ge läsaren en överblick av artiklarnas innehåll.

Tabellen visar att 'terroråd/attentat' samt 'IS/ISIS tar på sig dådet'/IS är inblandade' var det ämne som diskuterades mest i artiklarna. I 19 av de 30 undersökta artiklarna lyftes dessa två kategorier fram. Vidare tog 10 av 30 artiklar upp om gärningsmannen genomgått en 'snabb radikalisering' och 13 av 30 påpekade att 'motiven är okänt'/'otillräckliga bevis'. 11 artiklar diskuterade att 'gärningsmannen har inga tidigare kopplingar till terror'.

Meningar/ord/fraser	Antal gånger i artiklarna
Terroråd/attentat	19
Gärningsmannen är inte troende muslim	5
IS/ISIS tar på sig dådet/IS är iblandade	19
Snabb radikalisering	10
Islamistisk terror	6
Motivet är okänt/ otillräckliga bevis	13
Gärningsmannen har inga tidigare kopplingar till terror	11
Gärningsmannens psykiska hälsa	9
Politiker/statliga talesmän talar om att "vi" ska slå tillbaka mot "dom"	10

(Källa: The New York Times, BBC, CNN, Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, Fox News).

4.2 ”Åtta dagar före dådet började han odla skägg”

När media definierade om dådet i Nice var terrorism eller inte lades stor fokus på vem gärningsmannen var och vad han hade för motiv med dådet. Då gärningsmannen Lahouaiej-Bouhlel sköts ihjäl på plats under attentatet förhörde man personer i hans omgivning för att försöka förstå motivet bakom dådet. Bland annat förhörde man grannar, familj, hans exfru och potentiella medhjälpare till attentatet. Både grannar och familj till gärningsmannen beskriver honom som en ensamvarg och berättar att han led av psykiska besvär (Breedon & Rubin 2016). I artiklarna som lyfter fram hans personlighet beskrivs han som en våldsam person som bland annat misshandlat sin exfru. Han beskrivs inte som religiös eller som troende muslim. Familj och närstående uppger att Lahouaiej-Bouhlel aldrig utövat islam eller ens besökt en moské. I artiklarna uttalar sig närstående till gärningsmannen om hans vanor kring att dricka alkohol, äta fläskkött och ta droger, vilket journalisterna framställer som anledningar till varför han inte kan ses som troende muslim (BBC 2016b). Sammantaget är beskrivningen av gärningsmannen att han var en ensam person som troligen haft mentala problem och varit våldsam. Den diskussion som förs kring hans personlighet är dock väldigt liten i jämförelse med diskussionen kring om han var muslim och om han genomgått en ’snabb radikaliserings’ eller inte.

I tidningen The New York Times släpptes en artikel två dagar efter attentatet som både diskuterade hans personlighet samt möjligheten att han hade genomgått en snabb radikaliserings (Breedon & Rubin 2016). Följande citat går att läsa i artikeln;

He received a six-month suspended sentence this year for assaulting a motorist, but was not on the radar of French intelligence agencies. Indeed, he seemed more like a surly misfit — he beat his wife, until she threw him out — than a prospective terrorist. (Breedon & Rubin 2016).

I en annan artikel skriven av BBC ungefär en månad efter dådet kan man läsa mer om gärningsmannens personlighet. Fokus i den här artikeln är mestadels på hans mentala hälsa och psykiska problem, däremot inleder även den artikeln med att diskutera om han levt ett liv ”far from religion” eller inte (BBC 2016b). I båda artiklarna beskrivs en ensam, problematisk och våldsam person men inte en religiös fanatiker. Vad är det då som gör att medias definition så snabb rör sig mot att handla om ’snabb radikaliserings’? Förklaringen till den diskussion som sker i media kan delvis bygga på att han passar in i en grupp av gärningsmän som vi under den senare tiden sett mer och mer av i världen. Gruppen av ensamma aktörer som utför dåd i sitt närområde, vilket senare kopplas till radikal islamism, terrorism och terrorgrupper. IS har till

exempel inspirerat dessa "ensamvargar" till att utföra dåd i de länder där de själva är bosatta (Hamm & Spaaij 2017:4f). När det kommer till medias inramning av terrorism är dådet i sig en faktor till att media ramar in en händelse som terror. I det innefattas aktören av dådet vilket i detta fall var Lahouaiej-Bouhlel (Norris et al. 2003:12f). Han passar in i den gruppen av ensamma aktörer som man tidigare sett utföra terrordåd då han av sin omgivning beskrivs som att ha varit en ensam och problematisk person. Det blir då ganska enkelt att använda nyhetsramar kring terrorism och argumentera för att han på grund av sin ensamhet och sina psykiska problem sökt sig till en radikal grupp och radikaliserats. Vidare blir frågan vad som egentligen menas med radikalisering? Det finns en allmän uppfattning av fenomenet radikalisering som kanske inte ger oss hela bilden. Den uppfattningen menar att människor som likt Lahouaiej-Bouhlel är ensamma och mår psykiskt dåligt radikaliserar på grund av att deras liv känns otillräckligt socialt och existentiellt. Denna känsla av existentiell kris skapar då en öppenhet för extrema grupper. När personen väl blivit radikaliserad hänger den sitt allt till gruppens radikala syften (Utas & Vigh 2017:25). Utas och Vigh (2017) håller till viss del med om denna teori och menar att motivationen till radikalisering delvis kan uppstå från att personer känner sig social och existentiellt otillräckliga. De menar dock att denna förklaring inte ger rum för att radikaliserade personer kan förhålla sig inom olika positioner. Att radikaliserar behöver inte betyda att personer överger allt annat för gruppens syfte, utan människor kan dynamiskt röra sig mellan olika positioner där en av dessa positioner kan vara att de sympatiserar med till exempel islamistisk extremism (Utas & Vigh 2017:26).

I majoriteten av artiklarna som är skrivna en till tre dagar efter dådet diskuteras Lahouaiej-Bouhlels koppling till islam, högerextremism, terror och terrorgrupper. Vid den här tidpunkten vet journalister och allmänheten inte mer om gärningsmannen än att han är en 31-årig fransk-tunisisisk man vid namn Mohamed Lahouaiej-Bouhlel. Till exempel framgår det i en artikel från Svenska Dagbladet att detaljer kring gärningsmannens fortfarande är oklara (Bergin 2016). I två andra artiklar står det att identifieringen av gärningsmannen inte ens är helt fastställt och motivet bakom dådet är också okänt (Bergin 2016; Almasy & Ellis 2016). Trots detta är diskussionerna som förs i artiklarna nästan helt uteslutande kring terrorism och om gärningsmannen genomgått en 'snabb radikalisering' eller inte. Här lyfts olika faktorer fram som journalisterna i artiklarna anser verkar tyda på detta. Bland annat beskriver ett par artiklar hur han åtta dagar för attentatet började odla skägg. Detta beskrivs som ett tecken på att han genomgått en snabb radikalisering. Vidare menar en artikel i Svenska Dagbladet att det finns vittnesmål på att Lahouaiej-Bouhlel den närmaste tiden innan dådet börjat visa på tendenser till

att sympatisera med IS. Han ska till exempel ha berättat för vänner om tidigare dåd IS utfört och visat antydan på att han rättfärdigat deras handlingar. Det hittas dessutom sökningar på jihadism och bilder som kopplats till IS på hans dator när polisen undersöker hans hem (SvD 2016a). Det finns en tydlig strävan att vilja kategorisera in Lahouaiej-Bouhlel i gruppen av radikala islamister. I diskussionen om Lahouaiej-Bouhlels personlighet samt radikaliseringsverkar journalisterna ha svårt att få ihop det. Det hans närstående berättar om hans religiösa bakgrund stämmer inte överens med den allmänna bilden av radikaliseringsverkar. De lägger istället fram argument rörande detaljer kring hur dådet är utfört och menar att det tyder på att han blivit radikaliserad. Då han framstår som en ensam och problematisk person passar han in i den vanliga uppfattningen om hur radikalisering sker. Därav dras slutsatsen att han troligen genomgått en snabb radikalisering och utfört dådet efter IS syften. Däremot motsäger det sig det faktum att han inte levde som muslim idén om att han helt plötsligt blivit radikal islamist. Det blir tydligt i artiklarna om Nicedådet att journalisterna inte får definitionen av Lahouaiej-Bouhlel att gå ihop med den vanliga inramningen som görs av terrordåd och radikalisering. Här vill jag i linje med Utas och Vigh (2017) argumentera för att radikalisering inte behöver ses som en process som skapar en individ med enbart fanatiska tankar som följer extremistgruppen syften. Istället kan det radikala bara vara en del av en individs olika positioner och dessa kan variera beroende på vilken situation de befinner sig i (Utas & Vigh 2017:26). Alltså behöver det faktum att Lahouaiej-Bouhlel ätit fläsk och tagit droger inte stå som motargument för att han inte radikaliserats. Utan radikalisering kan ske på olika plan hos en individ och visar sig beroende på vilken kontext individen befinner sig i. Att gärningsmannen inte utövat islam innan behöver inte utesluta radikalisering. Den radikala positionen kan snarare ses som ett framförande som ageras ut i en särskild situation (Utas & Vigh 2017:26).

4.3 En av IS soldater?

När det kommer till hur media definierade terrorism i artiklar om attentatet i Nice handlade en majoritet av artiklarna även om IS inblandning. Lahouaiej-Bouhlel var sedan innan dådet känd av polisen och dömd för bland annat vapenbrott, han var dock inte med på franska underrättelsetjänstens lista över misstänkta terrorister. Det har däremot efter dådet gått att hitta kopplingar mellan honom och andra personer som har gått att koppla till IS och andra terrornätverk. Bland annat hittade polisen spår i hans telefon som kopplat honom till kända jihadister (Wilkinson et al. 2016).

Två dagar efter attentatet stärktes misstankar om terrorism och radikaliserings då IS gick ut och tog på sig dådet. I flera av artiklarna nämns de uttalande som IS gjorde när de tog på sig dådet där de menar att Lahouaiej-Bouhlel var en av deras "soldater". Följande uttalande, hämtat från IS egen nyhetsrapportering på 'Amaq News Agency', fanns att läsa i The New York Times den 16 juli 2016:

Executor of the deadly operation in Nice, France, was a soldier of the Islamic State. He executed the operation in response to calls to target citizens of coalition nations, which fight the Islamic State. (Breedon & Rubin 2016).

I artiklarna framgår att det ännu inte finns någon bevisning till att denna information är korrekt, men trots detta märks det tydligt i artiklarna att IS uttalande stärker antagandet om att dådet är terrorism. Många av de artiklar som följde dagarna efter detta skrev om IS uttalande som legitimt. Däremot fanns flera uttalanden av terrorforskare i artiklarna vilka menade att man fortfarande bör vara vaksam med att dra slutsatser om IS inblandning. Detta eftersom det kan finnas andra anledningar till varför IS tar på sig dåd som de kanske inte utfört (Bengtsson 2016; Lagerwall 2016). Det man dock kunde se var att attacken följde IS tidigare uppmaningar att använda andra metoder om vapen inte fanns tillgängligt. Att köra över människor med bil eller lastbil föreslogs som en möjlig metod att använda.

I flera av de svenska tidningsartiklarna som undersökts i den här studien inkluderas olika terrorforskare. Bland annat Magnus Ranstorp, som är terrorforskare på Försvarshögskolan, uttalar sig redan samma dag som dådet inträffat i Svenska Dagbladet. Där säger han:

Det är för tidigt att säga vad som kan ligga bakom dådet men även att mycket tyder på att det handlar om våldsbejakande islamistisk terrorism. (Bergin 2016).

Detta motiveras med att tillvägagångssättet följer flera terrororganisationers (bland annat IS och Al-Qaida) "manualer" för hur man kan slå till mot olika mål (Bergin 2016). Följande dag, den 15 juli, är ett annat uttalande av Ranstorp med i en artikel i Dagens Nyheter där han säger att Frankrike är en uttalad måltavla för IS och andra grupperingar. Detta på grund av att Frankrike är delaktig i den USA-ledda koalitionen mot IS i Nordafrika och Mellanöstern. Han säger även att det inte går att säga med säkerhet om gärningsmannen hade några kopplingar till någon terrorgrupp då man vet för lite om individen (Lagerwall 2016). Den 16 juli 2016 skrev Svenska Dagbladets journalist Per Gudmundson en artikel där tillvägagångssättet vid Nicedådet kopplas till terrorism. Han lyfter bland annat fram en text från al-Qaidas tidskrift Inspire, från 2010, där Frankrike pekas ut som ett tänkbart mål samt metoden med lastbil som Laouaiej-Bouhlel

använder beskrivs som en lämplig metod (Gudmundson 2016). I en artikel från samma tidning finns terrorforskaren Hans Brun från försvarshögskolan citerad. Han sa samma dag som dådet inträffade att man visste för lite för att kunna avgöra vem som låg bakom dådet. Han tyckte dock att tillvägagångsättet gav rum för att dra några slutsatser. Med det trodde han att vänsterextremister kunde uteslutas då han menade att de söker sig till andra mål. Alltså återstod högerextremister och religiöst styrd terror (Bergin 2016). Som jag beskrivit ovan lade media stort fokus på att beskriva tillvägagångsättet som ett argument till varför gärningsmannen hade kopplingar till terrorgrupper. Enligt Norris et al. (2003) bygger medias inramning av terrorism på tre faktorer. En av dessa faktorer är att tillvägagångsättet och metoden under dådet, vilket sedan påverkar definitionen media gör av terrorism. Med det menas att media definierar terrordåd delvis utifrån hur det utspelade sig, vilka aktörer som var inblandade samt vilka metoder som användes (Norris et al. 2003:12). I det här fallet följer attentatet en mall som IS och andra terrororganisationer uppmuntrat sina anhängare till att använda. I och med att utförandet av dådet i Nice stämde överens med ett tillvägagångsätt som terrorgrupper inspirerat till passade dådet in i nyhetsramarna för terrorism och kunde därav definieras som det i media. Det vi kan se angående Niceattentatet är att efter IS uttalande fick dådet en terroriststämpel av media. Trots att många artiklar påpekade, som vi kan se i tabell 1, att det fortfarande fanns stora osäkerheter kring bevis och motivet. Vid inramningen av en händelse kan media vinkla en händelse beroende på vilken information de väljer att prioritera i rapporteringen (Norris et al. 2003:10f). Beroende på vad som får fokus i rapporteringen kan göra att mottagarna (i det här fallet läsarna) får en särskild uppfattning av händelsen. Som det går att urskilja här ger artiklarna angående Nicedådet läsaren uppfattningen om att Lahouaiej-Bouhlel var en del av IS och därav även terrorist.

En artikel skriven av CNN 17 juli, tre dagar efter attacken, har rubriken ”Attacker in Nice ‘radicalized very quickly’ French interior minister says”. I artikeln finns ett uttalande av franska inrikesministern Bernard Cazeneuve citerat. Det lyder som följande;

This is a new type of attack, we are now confronted with individuals that are sensitive to the message of ISIS and are committed to extremely violent actions without necessarily being trained by them. (Wilkinson et al. 2016).

Detta uttalande gör att läsaren får uppfattningen om att Lahouaiej-Bouhlel faktiskt var en del av IS och att dådet var utfört enligt deras motiv och tränad av dem. Senare i artikeln tas det upp att Cazeneuve även sagt att det inte hittats några bevis om att gärningsmannen har några kopplingar till jihadism (Wilkinson et al. 2016). Vid tidpunkten för det här uttalandet visste

man inte om gärningsmannen var muslim, man visste enbart att han härstammade från Tunisien, ett land där majoriteten av invånarna är muslimer (Globalis 2013). Det går endast att spekulera i vilka diskussioner som hade förts om gärningsmannen hade varit en vit man från till exempel Europa istället. I det nuvarande mediala klimatet där artiklar måste släppas under tidspress måste beslut fattas snabbt. Diskussionen kring att Lahouaiej-Bouhlel genomgått en snabb radikaliseringsprocess kan ha uppkommit på grund av att journalister analyserat situation utifrån stereotyper. Idag kan man se tillbaka på den diskussion som skedde precis efter dådet och den som skedde någon månad senare och se att den skiljer sig något. Till exempel släppte BBC en artikel den 19 augusti 2016 under rubriken ”Nice attack: what we know about the Bastille Day killing”. I artikeln omnämns inte gärningsmannens koppling till islam eller radikaliseringsprocess (BBC 2016e). Då vi kan se denna skillnad i vilka slutsatser som drogs direkt efter dådet samt några veckor senare går det att argumentera för att slutsatser drogs utifrån stereotyper. Hylland Eriksen (2002) diskuterar stereotyper och hur individer tilldelar olika etniska grupper olika egenskaper. Vid mötet med en individ samlar man in kunskap om personens etniska bakgrund och tilldelar sedan personen egenskaper utefter de stereotyper man förknippar till den gruppen. I och med utbyttandet av sådan information får de båda en aning om hur de ”bör” förhålla sig till varandra då olika grupper har olika relation till varandra. Vissa grupper har en vänskaplig relation till varandra medan andra har en fientlig relation. I samband med diskussionen om rasism och diskriminering talas det ofta om stereotyper. Hur människor från olika grupper benämner ”de andra” på ett särskilt sätt bara för att de verkar tillhöra en särskild grupp (Hylland Eriksen 2002:23f). Stereotyper hålls av de dominanta grupperna och är vitt spridda i samhällen som har makt. Ett exempel som lyfts fram är stereotyper som andra har om muslimer, att de är religiösa fanatiker. Medan muslimer själva har stereotypen om sig själva att vara medlemmar av en stolt och växande kultur (Hylland Eriksen 2002:23f). Gärningsmannen i Nicedådet passade dels in i den grupp av ”ensamvargar” som tidigare utfört terrordåd i Europa. Samtidigt härstammade han från ett land där majoriteten av invånarna är muslimer. Därav kan slutsatser ha dragits utifrån stereotyper om dessa grupper, vilket gjorde att gärningsmannen lättare kunde kopplas till terrorism.

I en artikel i Fox News skriven samma dag som IS gick ut med sitt uttalande finns följande yttrande av Cazeneuve;

We are now facing individuals who are responding positively to the messages issued by the Islamic State without having had any special training and without having access to weapons that allow them to commit mass murder. (Fox News 2016a).

I och med uttalandet drar Cazeneuve slutsatsen att Lahouaiej-Bouhlel är en person som även om han inte tränats av IS svarat på deras uppmanande och tagit till sig av deras budskap. Att dessa nya individer som liknar Lahouaiej-Bouhlel utgör ett nytt hot inför de han väljer att kalla "we" (Fox News 2016a). Som tabell 1 visar skriver många artiklar om gärningsmannens kopplingar till IS samt om att IS tog på sig dådet. I och med detta kunde man lätt särskilja "den egna gruppen" från gärningsmannen genom att placera honom i "de andras" grupp. Hylland Eriksen (2004) menar att desto tydligare gräns det finns till fienden desto starkare bli "vi"-känslan. För att "vi" ska kunna existera måste det finnas ett tydligt "dom" (Hylland Eriksen 2004:52f). Det som följde IS uttalande om att det var deras "soldat" som låg bakom attacken i Nice var att media försökte hitta kopplingar mellan gärningsmannen och terrorgruppen. I och med rapporteringen av dessa kopplingar till IS skapades en starkare känsla av att det är "vi" mot terroristerna. Att media kunde kategorisera in Lahouaiej-Bouhlel i gruppen IS, en redan etablerad fiende, gjorde att man lättare kunde placera honom i gruppen av "dom andra" och således ta avstånd från honom och hans agerande. Vidare kan man fråga sig vilka som ingår i gruppen "vi" när man talar om kriget mot terror? Som jag nämnt tidigare skapar kategoriseringen av "vi och dom" en problematik kring vilka som inkluderas i vilken grupp. Europa har på den senare tiden varit utsatt för flera terrorattentat och vi har nåtts av nyheter om dåd i bland annat städerna Paris, Bryssel, London, Stockholm, och Berlin. Kändisar, politiker och invånare i de olika länderna har skickat ut sitt stöd och sympati för varandra, vilket har givit känslan av att "vi" står enade i kampen mot "dom". Då är frågan vilka är "vi" och vilka är "dom"?

4.4 Terrorist vs. frihetskämpe

Den andra frågeställningen i den här uppsatsen handlar om vem som har rätt till att definiera någon som en terrorist. I den här delen följer en diskussion kring hur offentliga politiska uttalanden kan påverka definitionen media gör av olika attentat.

Invånare i samhällen förlitar sig på media för att få information om olika händelser och regeringens agerande i samband med dessa händelser. Även i de fall då man lär sig om pågående händelser genom samtal med andra människor är förstakällan till den informationen oftast media. Människor tror på att medias roll är att hålla invånarna i samhället väl informerade (Norris et al. 2003:194f). Som vi sett påverkar medias inramning människors tolkning av en händelse. En ytterligare faktor, utöver tillvägagångssättet, som påverkar inramningen av

terroråd menar Norris et al. (2003) är hur dådet tolkas av nationen och officiella delar av regeringen. Hur media väljer att skriva om pressmeddelanden, offentliga uttalanden och rapportering från politiska ledare påverkar förståelsen som allmänheten får av händelsen (Norris et al 2003:12f). I flera av artiklarna skrivs det om den dåvarande franska presidenten Francois Hollandes uttalanden. Tidigt efter attentatet valde han att benämna dådet som en terrorattack i offentliga framträdanden. Bland annat dagen efter dådet den 15 juli skriver CNN att Hollande sagt att det inte går att förneka att dådet var en terrorattack ("We cannot deny that it was a terrorattack") (Almasy & Ralph 2016). Även BBC skriver samma dag att Hollande menar att attacken otvivelaktigt har drag av terrorism ("an undeniable terrorist nature"). Han hade också uttalat sig om att kampen mot terrorism kommer fortsätta så länge Frankrike står mot en fiende som fortsätter att angripa länder som ser frihet som en av sina grundläggande värderingar (BBC 2016a). Hur dessa uttalanden och media inramning sedan påverkade människors känslor och tankar efter dådet går endast att spekulera i. Däremot ser vi tydligt hur en representant från den franska regeringen gör ett försök att dra en stark gräns mellan "vi" och "dom" genom att tidigt efter dådet uttala sig om att dådet var en terrorattack och att de kommer slå tillbaka mot terrorism så länge det finns människor som attackerar den franska friheten (Almasy & Ellis 2016).

Då Nicedådet fick stor uppmärksamhet både i Europa och USA uttalade sig fler inflytelserika personer så som till exempel; USA:s dåvarande president Barack Obama, Sveriges statsminister Stefan Löfven och svenska utrikesminister Margot Wallström (DN 2016a). Det är ett tydligt mönster i tidningarna där de inkluderar uttalandet av talesmän från olika regeringar och statliga organ. Till exempel nämns Cazeneuve i flera av artiklar. I en artikel skriven fyra dagar efter dådet framgår det dock att Cazeneuve sagt att det inte går att knyta gärningsmannen till varken IS eller något annat terrornätverk med den bevisningen som hittats. Han håller dock samtidigt öppet för att det kan handla om en snabb radikaliserings; (SvD 2016a).

Vi kan inte utesluta att en obalanserad och väldigt våldsam individ har gått igenom en snabb radikaliserings och utfört detta avskyvärda brott. (SvD 2016a).

Sett ur Norris et al. (2003) inramningsteori påverkar bland annat uttalande av talesmän från regeringen vilka nyhetsramar media använder för att skriva om terrorism (Norris et al 2003:12f). Eftersom media gör ett aktivt val i vilken information som förmedlas i artiklarna är risken att bilden läsarna får ta del av enbart ger ett perspektiv av händelsen. Den ena sidans perspektiv blir då tagen för given och okritiskt rapporterad (Norris et al. 2003:281). Vi kan se att efter Nicedådet fick både politiker och andra statliga talesmän stort utrymme i media och

deras uttalande lades fram som giltiga. Även om det i vissa artiklar presenterades uttalanden som visar på att man inte kunde dra slutsatsen att det med säkerhet var terrorism har majoriteten av artiklarna ändå valt att kalla dådet för terrordåd. I och med det konstruerade media en bild av verkligheten utifrån statliga representanters uttalanden. Det är dock svårt att avgöra hur stor påverkan nyhetsramar har på den sociala konstruktionen av verkligheten samt hur mycket den konstruktionen skiljer sig från vad som verkligen har hänt (Norris et al. 2003:281). Angående artiklarna om Nicedådet vill jag argumentera för att den bilden media rapporterade av händelsen enbart gav läsaren ett perspektiv på händelsen. Norris et al. (2003) ger ytterligare exempel på hur nyhetsramar används i andra situationer än rapportering om terrorism. Ett exempel är då media skriver om somliga länder som enbart drabbade av till exempel naturkatastrofer, svält och jordbävningar. Detta gör att mottagarna enbart får information som är kopplat till dessa fenomenen och därav tror att dessa länder endast är präglade av sådana fenomen (Norris et al 2003:14).

Det perspektiv som presenteras i artiklarna visar på en tydlig ”vi och dom” logik. I en artikel från Fox News publicerad en dag efter Nicedådet skriver journalisten om hur vi måste slå tillbaka mot terrorismen under rubriken ”Terror in Nice, France: This is war. It’s aimed at the West. And we must fight back” (Carafano 2016). Följande dag, den 16 juli, publicerade The New York Times en artikel med ett uttalande från 2014 av IS talesman Abu Muhammad al-Adnani. I uttalandet uppmanar han gruppens följare att attackera ”västerlänningar” som hämnd för den USA-ledda koalitionen attacker mot IS i Irak och Syrien. I det uttalandet pekade han ut Frankrike, som var en del av koalitionen, som deras största fiende (Breedon & Rubin 2016). I samma artikel som IS talesman uttalar sig finns ett citat av Frankrikes försvarsminister Jean-Yves Le Drian. I uttalandet använder han det arabiska namnet ’Daesh’ då han talar om IS.

It is murder, and Daesh’s claim of responsibility comes later, as has happened in other recent events, [...] Even if Daesh doesn’t do the organizing, Daesh inspires this terrorist spirit, against which we are fighting. (Breedon & Rubin 2016).

I de här två yttrandena får vi ta del av samma ”vi och dom” logik som presenterats tidigare i uppsatsen. Här är rollerna delvis ombytta och det är de så kallade terroristerna som talar om ’hämnd’ och den ’gemensamma fienden’. Sluka (2008) diskuterar problematiken i att många terrorexpertter bortser från att se på frågan om terrorism från de som definieras som terroristers perspektiv. Han menar att ur ett antropologiskt perspektiv är det osannolikt att kunna säga att man vet så mycket om en grupp man aldrig talat eller varit i kontakt med (Sluka 2008:167). Som rubriken till den här uppsatsen vill visa bygger definitionen av terrorism till stor del på ur

vilket perspektiv man ser på frågan. Sluka (2008) diskuterar frågan från sitt eget arbete med konflikten i Nordirland och grupper som Irländska Republikanska armén (IRA) och irländska nationella befrielsearmén (INLA). Två grupper som av staten och av media definieras som terrorister men som, enligt Sluka, själva benämner sig som frihetskämpar (Sluka 2008:167f). De båda citaten hittade i samma artikel i The New York Times visar tydligt på de Sluka (2008) menar att det finns två perspektiv kring begreppet terrorism. I IS uttalande förklaras ”västerlänningar” som fienden medan i Frankrikes försvarsministers uttalande är det IS som är fienden.

4.5 #PrayForNice

I två av artiklarna skrivs det lite mer specifikt om hur omvärlden och kända personer reagerade på dådet i Nice. Artiklarna ger en känsla av att ”vi” måste stötta varandra i denna tid av avskyvärda händelser. Dagen efter dådet, den 15 juli, gjorde bland annat Dagens Nyheter och Fox News en varsin sammanställning av kändisars reaktioner världen över där de har kopierat texter och bilder där personerna skriver olika citat som till exempel ”#PrayForNice” och ”We are with you” (Lindkvist 2016; Fox News 2016b). Liknande hashtags dök upp efter attackerna i bland annat Paris, Berlin, Orlando, Manchester, London och Las Vegas. Däremot har det varit en större avsaknad på liknande reaktioner när länder utanför Europa och USA drabbas. Till exempel har det inte syns till några hashtags för Mogadishu i Somalia. De drabbades tidigare i år av två terrordåd varav dödsantalet steg till mer än 300 personer i det ena (Nagesh 2017). Att diskutera gruppidentitet i samband med den här undersökningen är relevant då definitionen av terrorism till stor del kan ha sitt ursprung i känsla av ”vi” och ”dom” som vi kan se i de här artiklarna. Återigen blir frågan vilka som inkluderas i ”vi” då man talar om terrorism? I och med att media rapporterar om omgivningens reaktioner bidrar de på samma gång till att reproducera en känsla av gruppidentitet. Beroende på vilka attacker de uppmärksammar mest kan bidra till att samhällets individer känner en starkare tillhörighet till vissa grupper.

Efter Nicedådet växte missnöjet mot regeringen hos den franska befolkningen. De ansåg att regeringen hade kunnat göra mer för säkerheten i landet och således förhindra fler attacker (Bengtsson 2016). Bland annat Frankrikes premiärminister Manuel Valls möttes av stor kritik efter attentatet i Nice inträffat;

En tyst minut hölls på måndagen för att hedra dödsoffren. Men i Nice möttes premiärminister Manuel Valls av buanden.

– Avgå Valls! hördes en kvinna skrika när Valls lämnade strandgatan Promenade des Anglais. (SvD 2016a).

Nyhetsrapportering kan tjäna för ett statligt intresse och bygga upp en känsla i samhället som staten vill se. Det kan handla om att sprida en ökad patriotism och öka förtroende för regeringen (Norris et al 2003:295). Det går att spekulera i att nyhetsrapporteringen i media efter dådet verkade för att bygga upp förtroendet för regeringen igen. Då missnöjet för regeringen växte kan man genom att benämna dådet som terrorism tydligt dra gränsen mot ”dom” och återigen försöka återuppliva en känsla av gemenskap och solidaritet hos befolkningen.

Det är relativt lågt fokus på offren jämfört med gärningsmannen i de artiklarna som har analyserats i den här studien. De allra flesta nämner bara antalet döda och skadade. I några artiklar finns de redogörelser från vittnen vid attacken. BBC släppte en artikel som enbart talar om offren där de lyfter fram namn, ålder och etnicitet på flera personer som förlorade livet vid attacken. Offren som det skrivs om har blandade nationaliteter, däribland Ryssland, Frankrike, Polen, USA, Kazakstan och Madagaskar. I artikeln nämns det väldigt kortfattat att fyra tunisier också dog i attacken men de omtalas varken med namn eller ålder som de andra offren. Här nedan finns ett citat från artikeln där offren från Tunisien omnämns (BBC 2016c).

Three victims were from Switzerland, officials said. They included Linda Casanova Siccardi, 54, and a child. Mrs Siccardi had been on holiday with her French husband, who survived.

Four Tunisians also died in the attack. (BBC 2016c).

I artikeln ser vi hur journalisten gör skillnad på offren som härstammar från Tunisien precis som gärningsmannen. En annan artikel, skriven i The New York Times, som berör offren i attacken har rubriken ”A third of Nice truck attack’s dead were muslim, group says”. I artikeln beskrivs delvis den oro många muslimer känner kring att dådet kan skapa våldsamma konsekvenser riktade mot dem. Vidare menar artikeln att eftersom Lahouaiej-Bouhlel var muslim bortser människor från att många muslimer också dog vid attacken (Blaise & Rubin 2016). Efter 9/11 blev det ett ställningstagande kring om man ville vara med och utkämpa kriget mot terroristerna eller om man ville vara med terroristerna. Därav fick länder välja sida och avgöra vilken grupp de identifierade sig med (Norris et al. 2003:15). I och med förändringen som skedde i samtalet om terrorism skedde också en förändring i hur terrorism inramas i media. Då kriget mot terror utropades som en gemensam kamp mellan de som var vänner och de som var den gemensamma fienden. Det blev ett tydligt ställningstagande då USA:s dåvarande

president George Bush uttalade orden "Either you are with us, or you are with the terrorist" (Norris et al. 2003:15). Här är det samtidigt viktigt att ha i åtanke att samma förändring troligen skedde för båda sidor. 9/11 var inte bara en vändpunkt för USA och dess allierade, utan även för den gruppen de ansågs som sin fiende. Efter 9/11 förändrades även diskussionen om terrorism till att handla mycket om kopplingen mellan islam och terrorism (Mamdani 2002:766). I boken *Good Muslim, bad Muslim: America, the Cold War, and the roots of terror* (2004) diskuterar Mahmood Mamdani termen 'culture talk'. Denna kultur han syftar på handlar inte om den som antropologer vanligen studerar, där kultur handlar om det intima mötet med människor och det levda och det lokala. 'Culture talk' innefattar ett antagande om att alla kulturer har en påtaglig och grundläggande natur som definierar den. Efter 9/11 började 'culture talk' om terrorism handla om islam. Islamisk terror blev således en förklaring och beskrivning till varför 9/11 inträffade (Mamdani 2004:17f). Än idag handlar pratet om terrorism till stor del om islam. Dådet i Nice 2016 är ett tydligt exempel på hur samtalet om 'kultur' har ändrats och diskussionen om terrorism är allt mer kopplat till islam. Detta trots att gärningsmannen inte var muslim. Det ställningstagande och förändringen som skedde i diskussionen efter 9/11 kan ha bidragit till att offren från Tunisien och de som var muslimer beskrivs annorlunda i artiklarna.

5. Avslutande diskussion

Diskussionen kommer fånga upp valda delar ur det empiriska materialet och lyfta in teorierna för en djupare analys. Studiens första frågeställning var: *hur definieras terrorism och terrorister av media i artiklar om terrorattentatet i Nice 2016?* Den vanligaste definitionen av terrorism är kortfattat ”användandet av våld mot civila för att skapa skräck som ett medel för politisk kontroll” (Sluka 2008:168). I de undersökta artiklarna skriver ungefär två tredjedelar om dådet i Nice som terrorism. Vid den tidpunkten då artiklarna är skrivna fanns det inte tillräckligt mycket bevis för att kunna säkerställa motivet bakom dådet och därför kan man inte säga att motivet var att skapa skräck som ett medel för politisk kontroll. Det finns en risk att gärningsmannen enbart var en psykisk sjuk person som förlorat förståndet och inte alls hade något bakomliggande motiv med dådet. Så vad är det då som gör att media väljer att definiera attentatet i Nice på det sätt som de gör?

I samma stund som Lahouaiej-Bouhlel dog väcktes spekulationerna kring vad som försiggick i hans huvud. Svaret på frågan om vad hans motiv var när han dödade 84 personer i Nice 2016 kommer vi aldrig få svar på. Det vi däremot kan försöka få svar på är varifrån kopplingarna till terror uppstod i den offentliga debatten som följde efter dådet. Det vi kan se i undersökningen är att efter dådet i Nice gick diskussionen direkt till om det fanns kopplingar mellan islam, gärningsmannen och terrorism. När det sedan framgick att en islamsk terrorgrupp kunde varit inblandade drog man i de allra flesta artiklarna slutsatsen att gärningsmannen var terrorist. En fråga som väcks i samband med det är om journalisterna menar att man kan dra ett lika med tecken mellan terrorism och islam? Som nämnt i undersökningen blev 9/11 en vändpunkt i samtalet om terrorism (Norris et al. 2003:15). Då terrorism sattes i relation till islam och diskussionerna rörde sig allt mer mot att handla om islamisk terror. Det som följde var att man kunde lägga skulden till terrorism på muslimer istället för enskilda individers handlande (Mamdani 2002:766). Om vi återigen rör oss till teorin om att definitionen av terrorism grundar sig i en känsla av ”vi och dom”. Känslan av ”vi” och ”dom” kan uppstå på grund av att man försöker stärka den egna känslan av ”vi” genom att skapa ett ”dom” (Hylland Eriksen 2004:55). Precis som nazisterna gjorde judarna till ett hot och skapade ett ”vi” och ett ”dom”, har muslimer allt mer blivit omtalade som ”dom” i samtalet om terrorism. Medan ”vi” är den gruppen som står enade i kriget mot terrorn. Då medias inramning av en nyhet påverkas av aktiva val, strukturering och en konstruktion av den informationen som samlas in väljer media vilken information som är betydelsefull att rapportera inom olika händelser. Journalister väljer vilka delar av en händelse som de tycker är viktigt och allmänheten kan således få ett vinklat

perspektiv (Norris et al 2003:114). Eftersom journalisterna valde att lägga stor fokus på IS, islam och terrorism då de rapporterade om Nice blev det slutsatsen många läsare kunde dra från artiklarna. Eftersom, beroende på inom vilka ramar en händelse är förklarad kommer tolkningen bli olika. Detta påverkar valet människor gör angående hur de ska processa den information de givits. Hur information ramas in påverkar även vad människor tänker och känner kring det berörda ämnet.

I den diskussion som uppstår kring definitionen av terrorism är det viktigt att komma ihåg att 'terrorism' är en definition som skapats och givits till vissa grupper ur ett syfte. Den andra frågeställningen i den här uppsatsen var: *vem som äger rätten till definitionen av en terrorist?* Som rubriken till den här uppsatsen antyder är definitionen av terrorism en ensidig tolkning och rätten till definitionen det ligger delvis hos den som har makten och tillhör den dominanta gruppen (Douglass & Zulaika 1996:13). Vem som äger rätten till definitionen ligger således hos den som har tolkningsföreträde i olika sammanhang. Det kan finnas en fara i att definiera grupper som terrorister. Om det sker någon slags dehumanisering av människorna som märks med terroriststämpel kan följden bli att de anses mindre värda. Följden av det kan bli att terror och våld som sker mot dessa grupper rättfärdigas av denna anledning (Sluka 2008:173). Om vi enbart ser till den objektiva definitionen av terrorism om presenterats i den här uppsatsen, att terrorism är våld mot civila för att vinna politisk kontroll, skulle bombningarna under andra världskriget mot de japanska städerna Hiroshima och Nagasaki hamna i definitionen för terrorism (Sluka 2008:175).

Med analysen och diskussionen i den här uppsatsen vill jag visa på att definitionen av terrorism inte är så enkel som artiklarna angående Nicedådet vill få det att verka. Att IS, som är en terroriststämplad grupp av många andra grupper i världen, tog på sig dådet gör visserligen Lahouaiej-Bouhlel till terrorist för somliga. Däremot har i stort sätt alla som genom historien klassats som frihetskämpar i en annan mening kallats för terrorister. Detta inkluderar historiska personer som Nat Turner, Nelson Mandela och Mahatma Ghandi (Sluka 2008:174). Vi kan se i undersökningen att Frankrikes president uttalar sig om att "vi" kommer slå tillbaka så länge det finns grupper som utmanar den franska friheten. Vad som menas med "att slå tillbaka" är såklart svårt att veta men uttalandet i sig får Frankrike att låta som frihetskämpar. Spekulativt skulle dock "att slå tillbaka" kunna vara ett agerande som enligt den objektiva synen skulle kunna klassas som terrorism. Efter Niceattacken valde journalister att beskriva Lahouaiej-Bouhlel som terrorist även om det inte fanns tillräckligt med bevis för att kunna definiera honom som det. Samtidigt kan vi se genom uttalande som IS gjort att det finns en annan sida som klassar honom

som en soldat och en frihetskämpe. Terrorism verkar till stor del handla om ”de andra” och den ”egna” gruppen kan aldrig definieras terrorister (Douglass & Zulaika 1996:13). Definitionen av terrorism bygger således på en etnocentrisk syn på den ”egna” och den ”andra” gruppen. Den egna gruppen fungerar som måttstock till vilken andra grupper jämförs och definieras utifrån. Vidare är det viktigt att komma ihåg att den definitionen man ser i media i sitt eget samhälle är en ensidig tolkning av en händelse. I andra samhällen kan samma händelse tolkas annorlunda beroende på hur media inramar händelsen där (Norris et al. 2003:13).

Något som också skulle kunna utvecklas med den här studien är att inkludera andra tidningar som är publicerade i andra delar av världen och på ett annat språk. Detta skulle kunna ge en bredare perspektiv på konsekvenser som kan uppstå då media definierar terrorism. Målet med den här uppsatsen har varit att visa på hur terrorism och terrorister i framställs i media. Att på något sätt rättfärdiga dödandet av oskyldiga civila var aldrig syftet. Däremot ville jag med uppsatsen öppna upp diskussionen och studera terrorism ur ett annat perspektiv än att det är ”vi goda frihetskämpar” mot ”dom onda terroristerna”. Uppsatsen väcker även ett flertal nya frågor som jag ämnar skicka vidare till framtida forskning. Delvis vore det intressant att studera andra terrordåd med samma frågeställningar och metod. Skiljer sig framställningen av terrorism beroende på till exempel aktörens etnicitet och ursprung? Vidare skulle det kunna ske ett jämförande mellan olika dåd för att upptäcka skillnader i medias framställning av terrordåd samt var dessa skillnader härstammar ifrån.

Slutligen, den här uppsatsen kan ses som ett försök till att visa på hur media till viss del socialt konstruerar den verklighet vi lever i. Den uppfattning vi har om de delar av världen vi själva inte upplever skapas och konstrueras genom vad vi läser och hör genom media. Jag vill argumentera för att det är viktigt att reflektera över att det i en konflikt alltid finns två sidor och således två olika perspektiv. Om ”vi” glömmer att studera saker ur ”de andras” perspektiv är sannolikheten att vi hittar en lösning på konflikter väldigt liten.

6. Referenslista

Tryckta källor

- Coman, Mihai. (2005). Cultural anthropology and mass media: a processual approach. I Rothenbuhler, Eric W. & Coman, Mihai. (red.). *Media anthropology*. Sage, Thousand Oaks, Calif.
- Ginsburg, Faye. (2002). Media anthropology: an introduction. I Rothenbuhler, Eric W. & Coman, Mihai. (red.). *Media anthropology*. Sage, Thousand Oaks, Calif.
- Goffman, Erving. (1974). *Frame analysis: an essay on the organization of experience*. Northeastern Univ. Press edn, Northeastern Univ. Press, Boston.
- Graneheim H, Ulla. & Lundman, Berit. (2004). Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Education Today*. vol. 24, no. 2, pp. 105-112. (Hämtad: 2017-11-14).
- Hamm S. Mark. & Spaaij, Ramón. (2017). *The age of lone wolf terrorism*. Columbia University Press, New York.
- Hsieh, Hsiu-Fang. & Shannon E, Sarah. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative health research*. Vol 15, no 9 pp. 1277-1288. (Hämtad: 2017-11-12).
- Hylland Eriksen, Thomas. (2002). *Ethnicity and nationalism anthropological perspectives*. 2.th edn. Pluto Press. London;Sterling.
- Hylland Eriksen, Thomas. (2004). *Rötter och fötter: identitet i en ombyttlig tid*. Nya Doxa, Nora.
- Hägerström, Jeanette. (2004). *Vi och dom och alla dom andra andra på Komvux*. Sociologiska institutionen, Lunds universitet 2004.
- Kamali, Masoud. (2005). Ett europeiskt dilemma, strukturell/institutionell diskriminering. I De los Reyes, Paulina. & Kamali, Masoud. (red.). *Bortom vi och dom, teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*. Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.
- Mamdani, Mahmood. (2004). *Good muslim, bad muslim. America, the cold war, and the roots of terror*. Pantheon books, New York.
- Mamdani, Mahmood. (2002). Good muslim, bad muslim: a political perspective on culture and terrorism. *American Anthropologist*. Vol. 104, No. 3 (Sep., 2002), pp. 766-775. (Hämtad: 2017-12-04).
- Nohrstedt, Stig Arne. & Camauër, Leonor. (2006). *Mediernas vi och dom. Mediernas betydelse för den strukturella diskrimineringen*. Edita Sverige, Stockholm 2006.
- Norris, Pippa., Kern, Montague. & Just, Marion R. (2003). *Framing terrorism: the news media, the government, and the public*. 1st edn, Routledge, New York.
- Osorio, Francisco. (2005). Proposal for mass media anthropology. I Rothenbuhler, Eric W. & Coman, Mihai. (red.). *Media anthropology*. Sage, Thousand Oaks, Calif.

- Sluka, Jeffrey. (2008). Terrorism and taboo: an anthropological perspective on political violence against civilians. *Critical Studies on Terrorism*. 1:2, 167-183. (Hämtad: 2017-11-23).
- Utas, Mats. & Vigh, Henrik. (2017). Radicalized youth: Oppositional poses and positions. I Bøås, Morten & Dunn, Kevin C. (red.). *Africa's insurgents: navigating an evolving landscape*. Boulder, Colorado: Lynne Rienner Publishers, Inc.
- Zulaika, Joseba. & Douglass, William A. (1996). *Terror and taboo: the follies, fables, and faces of terrorism*. Routledge, New York.

Elektroniska källor

- Alduy, Cécile. (2016). After Nice horror, I fear hatred. *CNN*. 16 juli. <http://edition.cnn.com/2016/07/15/opinions/nice-terror-attack-response-alduy/index.html>. (Hämtad: 2017-11-20).
- Almasy, Steve. & Ellis, Ralph. (2016). Terror attack kills scores in Nice, France, Hollande says. *CNN*. 15 juli. <http://edition.cnn.com/2016/07/14/europe/nice-france-truck/index.html>. (Hämtad: 2017-11-20).
- BBC. (2016a). Nice attack: At least 84 killed by lorry at Bastille Day celebrations. *BBC*. 15 juli. <http://www.bbc.com/news/world-europe-36800730>. (Hämtad: 2017-11-13).
- BBC. (2016b). Attack on Nice: Who was Mohamed Lahouaiej-Bouhlel? *BBC*. 19 augusti. <http://www.bbc.com/news/world-europe-36801763>. (Hämtad: 2017-11-13).
- BBC. (2016c). Nice attack: Who were the victims?. *BBC*. 19 augusti. <http://www.bbc.com/news/world-europe-36805164>. (Hämtad: 2017-11-28).
- BBC. (2016d). What's happening in the French city of Nice?. *BBC*. 16 juli. <http://www.bbc.co.uk/newsround/36801862>. (Hämtad: 2017-12-05).
- BBC. (2016e). Nice attack: What we know about the Bastille Day killings. *BBC*. 19 augusti. <http://www.bbc.com/news/world-europe-36801671>. (Hämtad: 2017-12-05).
- Bengtsson, Ninna. (2016). IS tar på sig dådet i Nice. *Svenska Dagbladet*. 17 juli. <https://www.svd.se/arkiv/2016-07-17/10>. (Hämtad: 2017-11-20).
- Bergin, Erik. (2016). Minst 84 döda i lastbilsdåd – tio barn bland offren. *Svenska Dagbladet*. 14 juli. <https://www.svd.se/bil-korde-in-i-folkmassa-i-nice>. (Hämtad: 2017-11-13).
- Blaise, Lilia. & Rubin J, Alissa. (2016). A third of nice truck attack's dead were muslim, group says. *The New York Times*. 19 juli. <https://www.nytimes.com/2016/07/20/world/europe/nice-truck-attack-victims-muslims.html>. (Hämtad: 2017-11-13).
- Breeden Aurelien. & Rubin J, Alissa. (2016). ISIS claims truck attacker in France was its 'soldier'. *The New York Times*. 16 juli. <https://www.nytimes.com/2016/07/17/world/europe/isis-nice-france-attack.html>. (Hämtad: 2017-11-20).
- Carafano, James. (2016). Terror in Nice, France: This is war. It's aimed at the West. And we must fight back. *Fox News*. 15 juli.

- <http://www.foxnews.com/opinion/2016/07/15/terror-in-nice-france-this-is-war-its-aimed-at-west-and-must-fight-back.html>. (Hämtad: 2017-11-14).
- DN. (2016a). Lastbil rammade folkmassa i Nice – många döda. *Dagens Nyheter*. 14 juli. <https://www.dn.se/nyheter/varlden/lastbil-rammade-folkmassa-i-nice-manga-doda/>. (Hämtad: 2017-11-13).
- DN. (2016b). Ledare: Terror utan rimlig lösning. *Dagens Nyheter*. 15 juli. <https://www.dn.se/ledare/terror-utan-rimlig-losning/>. (Hämtad: 2017-11-20).
- Fisher, Max. (2016). Attack in Nice, France, represents Terrorism's new reality. *The New York Times*. 15 juli. <https://www.nytimes.com/2016/07/16/world/europe/attack-in-nice-france-represents-terrorisms-new-reality.html>. (Hämtad: 2017-11-13).
- Fox News. (2016a). Nice attacker said to have radicalized as ISIS claims responsibility for massacre. *Fox News*. 16 juli. <http://www.foxnews.com/world/2016/07/16/islamic-state-reportedly-claims-responsibility-for-nice-france-terror-attack.html>. (Hämtad: 2017-11-14).
- Fox News. (2016b). Celebrities react to Bastille Day terrorist attack in Nice. *Fox news*. 15 juli. <http://www.foxnews.com/entertainment/2016/07/15/celebrities-react-to-bastille-day-terrorist-attack-in-nice.html>. (Hämtad: 2017-11-14).
- Fox News. (2016c). All 84 victims of France truck attack identified. *Fox News*. 20 juli. <http://www.foxnews.com/world/2016/07/20/france-all-84-killed-in-nice-truck-attack-are-identified.html>. (Hämtad: 2017-11-20).
- Fox News. (2016d). Brutal Nice truck attack hit smallest victims the hardest. *Fox News*. 15 juli. <http://www.foxnews.com/world/2016/07/15/brutal-nice-truck-attack-hit-smallest-victims-hardest.html>. (Hämtad: 2017-11-14).
- Globalis. (2013). *Länder – Tunisien*. <http://www.globalis.se/Laender/Tunisien>. (Hämtad: 2017-12-07).
- Gudmundson, Per. (2016). Varför Frankrike?. *Svenska Dagbladet*. 16 juli. <https://www.svd.se/arkiv/2016-07-16/4>. (Hämtad: 2017-12-05)
- Lagerwall, Katarina. (2016). Terrorforskare: Mycket tyder på att Nice-attacken var terror. *Dagens Nyheter*. 15 juli. <https://www.dn.se/nyheter/varlden/terrorforskare-mycket-tyder-pa-att-nice-attacken-var-terror/?forceScript=1&variantType=large#receipt-page>. (Hämtad: 2017-11-13).
- Lindkvist, Hugo. (2016). Artister reagerar efter dådet i Nice. *Dagens Nyheter*. 15 juli. <https://www.dn.se/kultur-noje/artister-reagerar-efter-dadet-i-nice/>. (Hämtad: 2017-11-20).
- McKirdy, Euan. (2016). Nice attack: ties to ISIS not yet established, official says. *CNN*. 21 juli. <http://edition.cnn.com/2016/07/18/europe/nice-france-attack/index.html>. (Hämtad: 2017-11-20).
- Nagesh, Ashitha. (2017). People are wondering where the 'Pray for Mogadishu' hashtags are. *Metro.co.uk*. 17 oktober. <http://metro.co.uk/2017/10/17/people-are-wondering-where-the-pray-for-mogadishu-hashtags-are-7007890/>. (Hämtad: 2017-12-11).

- NYT. (2016a). Truck attack in Nice, France: what we know, and what we don't. *The New York Times*. 15 juli. <https://www.nytimes.com/2016/07/16/world/europe/nice-france-truck-attack-what-we-know.html>. (Hämtad: 2017-11-13).
- Sanchez, Ray. (2016). Attacker in Nice plotted for months with 'accomplices,' prosecutor says. *CNN*. 21 juli. <http://edition.cnn.com/2016/07/21/europe/nice-france-attacker-plot-accomplices/index.html>. (Hämtad: 2017-11-13).
- Stiernstedt, Jenny. & Pirttisalo, Jani. (2016). Attentatsmannen var känd av polisen. *Svenska Dagbladet*. 16 juli. <https://www.svd.se/arkiv/2016-07-16/10>. (Hämtad: 2017-11-28).
- SvD. (2016a). Gärningsmannen sökte på jihadism innan attentatet. *Svenska Dagbladet*. 18 juli. <https://www.svd.se/annu-inga-bevis-for-is-koppling>. (Hämtad: 2017-11-15).
- Wilkinson, Peter., Hanna, Jason. & McKirdy, Euan. (2016). Attacker in Nice 'radicalized very quickly,' French interior minister says. *CNN*. 17 juli. <http://edition.cnn.com/2016/07/16/europe/france-attack-on-nice-isis/index.html>. (Hämtad: 2017-11-28).